

YENİ BİR PEYGAMBER İHTİYACI;

İSLAM'DA "İÇTİHAT KURUMUYLA" KARŞILANMIŞTIR!

(Not: *Üstadımızın Bir Sohbetinden Alıntılardır.*)

□□□□□□□□

Hız. Peygamber Efendimizin görevlendirilmesine ve Kur'an-ı Kerim'in indirilmesine kadar "*Yeni peygamberlerin gönderilmesi ve şartlara göre şeriatlerin değişmesi dönemleri*" yaşanmıştır. Ancak Hız. Peygamber Efendimiz "Hâtemü'n-Nebi=Son Elçi" olduğundan, yeni bir Din ve Peygamber kapısı Onunla kapanmıştır. Ancak İslam'la, yeni Peygamber ihtiyacı "İÇTİHAT" müessesesiyle karşılanmış, değişen ve gelişen yeni sorunlar, değişmez ve eskimez mutlak doğrular (sarih ayetler ve sahih hadisler) esas alınarak, yapılacak ilmi içtihatlarla çözümlenip aşılmaya başlanmıştır.

"*İslam'da İctihat Kavramı*" en temel konulardan biri olmasına rağmen gereğince anlaşılmamış ve yeterince üzerinde durulmamıştır. Akla gelebilir ve sorulabilir; Hız. Peygamber Efendimizden önce, her dönemde, hatta her iklime bir Peygamber görevlendirildiği, hatta bazen aynı bölgede, aynı kavme iki Peygamber gönderildiği halde, 1450 senedir, Efendimiz son Nebi olduğu için yeni bir Peygamber gelmemiştir. Öyleyse, yeni bir Peygamber ihtiyacı İslam'da hangi kurumla giderilmiştir? İşte, İslam'da yeni bir Peygamber ihtiyacı; içtihat kurumuyla giderilmiştir. Cenab-ı Hak bir nevi insanoğlunu; Efendimizin gelmesiyle ve Kur'an-ı Kerim'in indirilmesiyle artık rüste ermiş saymış, Kur'an'ın sarih, açık ayetlerinden ve yine Efendimizin sahih, sağlam ve doğru kaynaklı hadislerinden; kendi çağının şartlarına, ihtiyaçlarına göre sorunlarını çözme yöntemini

göstermek suretiyle İslam, yeni bir Peygamber ihtiyacını, içtihat müessesesiyle karşılamış vaziyettedir. İctihat demek; ortaya çıkan sorunları, ki bu sorunlar ekonomik olabilir, siyasi olabilir, sosyal olabilir, ahlâki olabilir, bütün bunları çözüme kavuşturmak için, Kur'an'ın sarîh ayetlerini, Hz. Peygamberimizin örnekliliğini ve öğretilerini, sahih sünnetinin hikmet ve hedeflerini; ve bir konuda ashâbı kiramdan başlayarak her asırdaki İslam ulemasının üzerinde icma ve ittifak ettikleri prensipleri esas alarak, ama aklın, vicdanın, müspet bilimin ışığında, bugün yeni ortaya çıkan ekonomik, siyasi, sosyal, ahlâki sorunların nasıl aşılacağına dair kuralları ortaya koyma gayretine, ciddiyetine, bu konudaki ilmi faaliyetlerin hepsine içtihat denir. İctihat sayesinde İslam, her asırda, her türlü sorunun çözümüne esas olacak bir din olarak canlılığını koruyabilmiştir. Maalesef içtihat perdesi altında, dini yozlaştırmaya, İslami sorumluluklardan kaçmaya yönelik bir kısım sinsi ve şeytani girişimleri gören bazı âlimler,

“Efendim,

ictihadada gerek yoktur, ictihat kapısı kapanmıştır”

gibi bir kanaate, bir karara varıp, İslam'ı koruma altına alma gayretine düşmüşlerdir. Bu gayretlerinin, bu gayelerinin Allah katındaki niyetleri ölçüsünde sevapları olabilir. Ancak, İslam'da içtihat kapısını kapatmak demek, dini durağan, geçmiş asırlarda kalan, yeni ortaya çıkan sorunlara çözüm üretme kabiliyetini kaybetmiş olan bir din konumuna sokmak demektir. Ve bu sefer, 1400, 1300, 1100, 900 sene önceki şartlar ve ihtiyaçlar için ortaya konmuş çözümleri ve fetvaları, bugünün toplumuna dayatmak gibi bir yanlışlığın içine düşmektir. Elbette, dinimizdeki iman ve itikat esasları; namaz, oruç, hac gibi ibadet hususları, mükemmel yakın derecede incelenmiş, irdelenmiş, ayrıntılarına kadar belirlenmiş durumdadır. Ama asıl bizim üzerinde durduğumuz;

“muamelat”

, yani değişen ve gelişen hayat kurumları ve kuralları konusunda, yeni ortaya çıkan sorunlara, yine çağdaş standartlara uygun; ama Kur'an'ın, İslam'ın ve Resulullah'ın da öğretilerine bağlı yeni çözümler üretme mecburiyeti ve kabiliyeti olmaktadır.

Öyle ya, çağın şartlarına uygun yeni eğitim ve ilim sistemi nasıl olacaktır?

Bu konuda en son ve en mükemmel sistem olarak, Osmanlı Dönemi, büyük bir medeniyet ve o günkü şartlar içerisinde çok güzel bir sistem konumundadır. Ama bugün Osmanlı sistemini aynen alıp, bu çağa ve bu şartlara uyarlamaya kalkmak... Hele

Yeni Osmanlıcılık

gibi kuru hevesler peşinde koşmak, eğer cehaletten kaynaklanmıyorsa, İslam'a kötülükten başka işe yaramayacaktır. Evet sen kalkıp Osmanlı Medrese Sistemini bugünkü topluma örnek eğitim sistemi olarak sunamazsın. Çünkü o gün medreselerde, genelde klasik İslami eserler, kitaplar, dersler yanında, bazılarında biraz astronomi, matematik, fizik, kimya okutulmaktaydı. Bugün üniversitelerde sadece bir tıp bilimi 40 ayrı dala ayrılmıştır. Eğer siz, bugün Batı medeniyetinin geliştirdiği, bizim de çok kötü bir kopyasını yürütmeye gayret ettiğimiz bu sistemi, ismini değiştirerek aynen yürütecekseniz, kendinizi de, toplumu da aldatmış olacaksınız. Osmanlı'yı geri getirmek, hele 300, 500, 1000 sene hatta 1400 sene öncesinin şartlarını geri getirmek ise hiç mümkün ve münasip olmadığına göre, yeni ve yeterli eğitim ve öğretim sistemimiz nasıl olacaktır? Hangi esaslara, hangi kurumlara, hangi kurallara göre bu yeni sistem uygulanacaktır?

Ve yine adil ve uygun bir vergi sistemi nasıl olacaktır?

100 sene, 200 sene evvelki şartlar içinde verilen fetvalarla, uygulamalarla bugün vergi

Yazar Abdullah AKGÜL
27 Ağustos 2021

sorunlarına çare bulamazsınız. Ya Batı'nın kötü, yanlış, sömürüye dayanan sistemini aynen alıp, ismini değiştirip İslami sistem diye toplumu aldatacaksınız, ya da yeniden Kur'an'a, Sünnete uygun, ama asrın sorunlarına da çözüm üretme kabiliyeti olan bir düzen kuracaksınız. Ve yine faizsiz banka ve kredi sistemini nasıl ayarlayacaksınız? Siz bugün bazılarının yaptığı kolaycılık gibi, diğer bankaların uyguladığı sisteme

“kâr payı”

demekle kurtulacağınızı veya yeni ve İslami bir sistem bulacağınızı zannediyorsanız, tekrar ediyorum; eğer cahillikten kaynaklanmıyorsa bu gaflet, hatta hıyanet anlamı taşır. Bunun gibi, her ferdin, doğrudan ve dolaylı devlet yönetimine, il, ilçe, ülke idaresine katılacağı demokratik seçimlerin, en adil ve mükemmel şekilde yapılacağı; hatta laiklik sisteminin İslam'ın özüne de, insanlığın gereklerine de en uygun şekilde uygulanabileceği bir düzen nasıl oluşturulacaktır?

Ayrıca, tarikat, cemaat ve dernek olarak; dini hizmet ve manevi gayret amacıyla yola çıkmış bu oluşumları

nasıl bir düzen ve disiplin altında, topluma ve bu çağın şartlarına uygun, hem suistimallerden, hem de istismarlardan uzak, kontrol edilebilir bir düzen halinde nasıl uygulayacaksınız? Bütün bunların cevabı bilinmeden, bazı hoca efendilerin Kur'an'a da uymayan, vicdana da aykırı olan, fitrat dini İslam'ın da özünü asla bağdaşmayan bir kısım fetvaları:

“Efendim, şeriat kitaplarında yazıyor.”

diye, kalkıp bu topluma

“İslam'ın gereği budur”

diye anlatmaya ve bunları dayatmaya çalışmak, İslam'a da, Kur'an'a da, insanlara da zulüm sayılır. Neymiş?

“6 yaşında kız çocuğu evlenebilir”

miş. Veya;

“9 yaşında, 11 yaşında verilirmiş...”

” Onlara hep soruyoruz, hep yazıyoruz aylardır, yıllardır: Geçenlerde Sn. Cumhurbaşkanı, efendim, bu tür yanlış, fasit fetvalarla ilgili bir çıkış yaptı. Bilgi noksanlığından veya danışmanlarının yanlış yönlendirmesinden dolayı kullandığı kelime kalıpları hatalıydı. Yani doğru bir şeyi yanlış aktardı.

“İslam'ın güncellenmesi”

gibi böyle bir safsata ortaya atıldı. İslam kul yapısı değil ki güncellensin. İslam'ın esasları deforme edilmemiş ki reforme edilsin. Ya ne olacak? Bunun yerine yine

“inancımıza ve insanlığımıza uygun, bu yanlış fetvaların ayıklanacağı uygun ve uygulanabilir yeni kararların ve kurumların oluşturulacağı bir içtihat dönemi yaşanmalıdır”

kanaatini belirtmek istedi Cumhurbaşkanı, ama bunu doğru ifade edemedi. Daha sonra bunu değiştirdi ve bizim bu dediğimize gelmek zorunda kaldı.

Şimdi o sırada, ilahiyatçı, nurculardan Ahmet Akgündüz: Önce, *“Cumhurbaşkanını 21. Yüzyılın siyasi müceddidi sayıyorum, yüksek hürmetlerimin kabulünü arz ediyorum”*

gibi cümlelerle girmiş, arkasından da bir müçtehitlik ve mürşitlik taslayarak;

“Efendim, sen fakih değilsin, müçtehit değilsin, o halde İslam'daki bir kısım fetvalarla

Yazar Abdullah AKGÜL
27 Ağustos 2021

ilgili konuşmaları bırak, haddini aşma”

cinsinden, aslında kendi haddini aşan ifadelerde bulunmuşlardı. Onlara yazdık; ey Ahmet Akgündüz, Sn. Cumhurbaşkanı'nı mademki 21. Asrın siyasi müceddidi sayıyorsunuz, madem Sn. Cumhurbaşkanı da açıkça bütün ilim ehlini, bu konuda bilgisi becerisi olan herkesi çağırıp davetiye çıkarıyor. Diyor ki:

“İslam'ın esaslarına uygun, çağın da ihtiyaçlarına uygun bir düzen, bir sistem, bir öneriniz varsa getirin. Ben de ona göre, efendim, hazırlıklar yapıp, meclisten geçirip bunu uygulayayım”

manasında çağrılar yapıyor. Şimdi: “Ey Ahmet Akgündüz ve ey onun gibi yandaş, yalaka hoca takımı. Gerçekten samimi olarak bunları söylüyorsanız, gerçekten Allah'tan korkuyorsanız, gerçekten Kur'an'a, İslam'a ve Resulullah'ın bize bıraktığı temel nizamaya uygun yeni bir düzen kurulsun ve uygulansın istiyorsanız, önce, Kur'an'ın **sarih (açık)**

ayetlerine; yani çocuk-büyük, köylü-şehirli, cahil-âlim, dinlediği zaman herkesin aynı şeyi anlayacağı şekilde net ve açık hükümlerine, Resulullah (SAV) Efendimizin **sahih**

, doğru, Kur'an'ın ruhuna ve şuuruna uygun hadis-i şeriflerine, onların da hikmet ve hedeflerine, İslam ulemasının Ashabı Kiramdan bugüne kadar üzerinde ittifak ettikleri “kaideyi külliye” dediğimiz temel esaslar haline gelmiş prensiplerine uygun, ama akli, ilmi, bilimsel verilere ve çağımızın da gerçeklerine ve gereksinimlerine uygun, önce bir anayasa taslağı hazırlayın

. Bunu Sn. Cumhurbaşkanı'na ulaştırın, o zaman Cumhurbaşkanı bunu hesaba katmaz, ciddiye almazsa o kendi samimiyetini veya niyetini ortaya koymuş olacaktır. Siz de **“21. Asrın siyasi müceddidi, dindar kahramanı”**

diye peşinden koştuğunuz insanı tanıma imkânına kavuşacaksınız... Veya bunu yapmıyor ve yapamıyorsanız; demek ki siz böyle bir anayasa hazırlayacak ilimden, bilgiden, beceriden, cesareten mahrum insanlarsınız. Evet, ya bilgi noksanlığından bunu yapmıyorsunuz, ya korkunuzdan yapmıyorsunuz. Her ikisi de bir ilim adamına, asla yakışmayan sıfatlardır. Haydi yapın da görelim; sizin de seviyenizi, Cumhurbaşkanı'nın da samimiyetini millet olarak bilelim ve ona göre hareket edelim. Ve bu konuda hayırlı, yararlı adımlarını da bütün gücümüzle destekleyelim, dua edelim. Yoksa sizin de yetkililerin de bütün yaptıkları, bu konuları istismar ve suistimal etmekten ileri gitmeyecektir. Zaten, her şeyi istismar etmek, gündemi değiştirmek, toplumun umutlarını efendim, böyle suistimal edip, istismar edip kendi siyasi hesaplarınız peşinde koşturmak zaten sizin oldubitti âdetinizdir.

Hizmet Peygamber Aleyhisselatü Vesselam'ın bu konuyla ilgili önemli ve yol gösterici bir Hadis-i Şerifleri vardır. Merak edenler için söylüyorum: Arapça bilenler meşhur Deylemi'nin hadis kitabında bunu bulabilirler. Veya Türkçe hadis kitaplarından, mesela **“Ramuz El-Ehadis-Hadisler Deryası”**

diye Ahmet Ziyaeddin-i Gümüşhanevi Hazretlerinin hazırladığı çok güzel, çok tatlı bir hadis kitabı vardır. Ve o, başka hadis kitaplarından farklı olarak Arapça harf sırasına göre dizilmiş, yazılmıştır. “Lam” harfi kısmında şöyle bir hadis-i şerif vardır:

“Leysel Kur'ane bit tilaveh. Velel ilme bir rivayeh. Ve lakini Kur'ane bil hidayah. Vel ilme

Yazar Abdullah AKGÜL
27 Ağustos 2021

bid dirayeh.”

Sadaka Resulüallah. Efendimiz buyuruyor:

“Laysel Kur’ane bit tilaveh = Tilavet etmek Kur’an değildir”

, tilavet etmek; Arapça bilse dahi, sadece manevi müzik zevkini tatmin etmek için okuyup tekrarlamak, Kur’an’ın iniş amacı ve Allah’ın muradı değildir. Bu Kur’an ne emrediyor? Bu ayetler bugün günümüzde nasıl davranmamızı istiyor? Bugünümüzün sorunlarını çözmek hususunda bu ayetler hangi esasları içeriyor? Hangi yol ve yöntemler buradan çıkabilir? Bunları düşünmeden sadece tekrar edip okumak Kur’an değildir.

“

Velel ilme bir rivayeh

= filan konuda filan şunu söylemiş, filan hususta filan zat şöyle emretmiş, şöyle bildirmiş” gibi

b

aşklarından duyduklarını tekrar etmek, rivayet etmek de ilim değildir. “Ve lakinil Kur’ane bil hidayet= Ancak Kur’an hidayet iledir.”

Yani Kur’an’ı bugün Müslümanların, hatta bütün insanların yaşadığı zorluklara; ekonomik, siyasi, ahlâki, kültürel bütün sorunlara ve sıkıntılara Kur’an’ı bir çözüm kaynağı olarak değerlendiremiyor ve bu yönde Allah’ın Kitabından yararlanamıyorsak; Kur’an’ı, ya mezarda okunan bir kitap sanıyorsak, böyle ara sıra kültürümüzü artırmak için birkaç sayfa mealine bakılan bir kitap olarak düşünüyorsak, bundan bir fayda bulamazsınız. Özellikle ilim adamları için bu gayret yetersizdir. Kur’an hidayet iledir. Yani kim bu çağın, bugünkü sorunlarına Kur’ani esas ve hükümlere uygun ve uygulanabilir, imani, İslami ve insani yeni çözümler üretebiliyor, Kur’an’ı buna esas kaynak yapıyorsa o zaman Kur’an amacına ulaşıyor demektir.

“

Vel ilme bid dirayeh= İlim de dirayet işidir”.

“Filan bu konuda şöyle söylemiş, filan böyle söylemiş.”

diye tekrar etmek taklitçiliktir. İyi de bunların tekrarı benim sorunlarıma çözüm üretmiyor ki! 20 yıldır en yüksek perdeden davet ediyoruz. Hatta bazen gayrete gelsinler diye damarlarına dokunuyoruz. Ey Türkiye’de meşhur, büyük ilim adamları, ilahiyat Prof.ları bilinen zevat! Haydi, gelin, öncelikle Kur’an’a, Resulüallah’ın sünnetinin esaslarına, icmaya ve tabi aklın ve vicdanın ölçülerine, müspet bilimin verilerine uygun bir anayasa taslağı hazırlayın, iktidarlara sunun diye haykırıyoruz. Ama maalesef yapamadılar, yapmıyorlar. Ya korkuyorlar ya buna yetecek bilgi ve beceriden yoksun bulunuyorlar. Ahmet Davutoğlu da Başbakanlığı sürecinde belki de farklı toplum kesimlerini umutlandırmak, avutmak, oyalamak için böyle bir teklif yaptı. Niyetini bilmiyorum ama yapılan şeydu:

“Yeni bir anayasa hazırlığımız var. Dini, ilim ehli, ehliyeti olan şahsiyetler, kesimler, ekipler, bize kendi uygun, örnek anayasa taslaklarını hazırlayıp göndersinler, biz bunlardan yararlanacağız.”

Bu teklif tam bir fırsattı!.. Ama sadece Türkiye’de, öyle bazı; ismini söylemeye gerek yok, malum düzenin sömürü çarkı içinde nemalanan bir kısım ticari, ekonomik, sosyal bir kısım dernekler-kesimler, onlar kendi istedikleri sömürü düzenlerini garantiye alacak birtakım maddelerini gönderdiler zaten, onların yapacağı buydu! Ama, İslamcı diye bilinen, Müslüman âlim geçinen, Din deyince, takva deyince, fetva deyince mangalda kül bırakmayan kesimlerden hiç kimse böyle bir anayasa taslağı hazırlayıp gönderemedi.

Yazar Abdullah AKGÜL
27 Ağustos 2021

Sadece, Milli Çözüm Ekibi tarafından yeni, yeterli, örnek bir anayasa taslağı nasıl olur? Bunun cevabı olacak mahiyette bir düzenleme hazırlandı ve onlara gönderildi. Tutarlar, tutmazlar; biz vebalden kurtulduk.

“Efendim, İslam’da her şey kâmilten açıklanmış. Hiçbir şeye ihtiyaç kalmamış.” diyenler aldanıyor ve toplumu aldatıyor. Bunu diyen adam ya İslam’ı bilmiyor, ya da yalan söylüyor ve toplumu kandırmak istiyor. Demin birkaç misal verdim. Bakınız bundan 100 sene evvel hazırlanmış ilmihal kitaplarında, hadi daha eskisine gitmeyelim, *“Efendim, şu kadar buğdaydan 10’da 1, şu kadar işte paralı sulanıyorsa 20’de 1, şu kadar deveden şu kadar.”*

İyi de ya bugün bir adam fabrika kurmuş, bir günde 100.000 gömlek üretiyor. 10.000 makine, motor üretiyor. Bir günde 20, 30, belki 40 bin buzdolabı üretiyor. Bunların vergisi nasıl olacak? Koyun gibi mi olacak? Deve gibi mi olacak? Bunu sorduğun zaman apışıp, şaşırıp kalıyor. Ve diyorlar ki:

“E, canım eski içtihatlar bakarız ve buna uygun bir şey açıklarız!”

E, ne zaman söyleyeceksiniz be adam, Ümmeti Muhammed bitti, gidiyor yahu? Ne zaman söyleyeceksiniz? Bir. Asıl ikincisi: Bu yaklaşım çok büyük bir yanıltır, ilim ehli geçinenlerin, kendilerinin bile fark etmediği yaygın bir yanılgıdır. Nedir o?

İçtihatlar, eski içtihatlar dayanarak yapılmaz, bu bâtıldır

. İçtihat ancak, Kur’an ve Sünnet gibi değişmez doğruları esas alarak yapılır. İmam-ı Azam Hazretleri -ki rahmetle anıyoruz- bugün bütün Batı hukuku, konuların tekrarları hariç hepsini toplasan 60.000 mesele iken; İmam-ı Azam Hazretleri sadece, hem de farazi fıkıh olarak, o gün bile henüz ortaya çıkmamış, ileride çıkması muhtemel sorunlara bile farazi çözümler üretmek suretiyle, 200.000 meselede fetva vermiştir. Onların bir kısmı hâlâ bugün ibadette, ahlâkta, itikatta ve muamelatın bir kısmında geçerlidir; ama şartlar, ortam, ihtiyaçlar o kadar değişmiş ki, o kadar gelişmiş ki, sen onlarla artık bu topluma yön veremezsin.

“İmam-ı Azam bu konuda şöyle buyurmuş, ben de ona benzeterek şöyle diyorum” diyemezsin, bu içtihat olmaz. Buna taklitçilik denir. Çünkü içtihat: mutlak bir doğruya dayanması gerekir.

Mutlak doğru nedir?

Kur’an’ın sarıh ayetleri, hadis-i şeriflerin sahih metinleri ve tabi hadislerin de hedefleri önemlidir, yapılış şekli değil. Yani hedef ve hikmet önemlidir hadislerde. Zaten ayetle hadisin farkı da budur. Hadisler ayetlerin ilk tatbikat şeklidir. Ama onlarda şekilden ziyade, biçimden ziyade hedef ve hikmet önemlidir. Resulüllah şunu şöyle yapmış ama hangi hikmetle yapmış? Ayetlerde ise resmiyet önemlidir, kesindir, kıyamete kadar şeklen de, ruhen de değişmeyen hakikatlerdir ayetler. Demek ki içtihat, mutlak doğrulara dayanmak zorundadır.

“Öyle, filan zatın içtihatlarına bakarım, ben de ona benzer şunu yaparım”

diyemezsin, o zaten içtihatdır, mutlak doğru değil ki. Yeri geldi, bir kavramı daha kardeşlerime hatırlatmış olayım: Kur’an ayetleri

İlahidir, Rabbanidir

değil mi? Yani Allah’ın kelâmıdır. Hadis-i Şerifler ise Kur’an’ın sigortasıyla, Aleyhisselatü Vesselam Efendimizin;

“Vema yentiku anil heva”,

“İn hüve illa vahyin yuha!” = O kendi kafasından, mantığından konuşmaz. Ancak vahyedileni, farklı bir ilham şekliyle Allah'ın O'na öğrettiklerini, bize bildirir.

Kur'an-ı Kerim'de, bazı ayetlerde tekrarlanan,

“Sana kitabı ve hikmeti öğrettik!” O hikmet işte sünnetin manevi iklimidir, prensipleridir, öğretim şeklidir.”

Mutlak doğrular;

Kur'an ve Sünnet esaslarıdır. Peki, bunun yanında ümmetin, Ashab-ı Kiram dâhil her asırdaki ümmetin büyükleri, âlimleri, hangi konuda ittifak ve icma etmişse bu da bizi bağlayıcı büyük bir prensip, bir kaideyi külliye konumundadır. İşte bütün bunlara uygun, siyasi yapılanmamızdan hukuk düzenimize, eğitim-öğretim sistemimizden, ilkokuldan üniversite seviyesine kadar bütün mekteplerimize; bunlarla ilgili kurumları ve kuralları, ancak yeni ve yeterli içtihatlarla ortaya koymak zorundayız.

Ekonomik hayatın yeniden tanzimi; tarikat, cemaat, dernek gibi dini manevi hizmet olarak yola çıkmış kurumların yeniden şekillenmesi artık büyük bir ihtiyaçtır.

Evet, aslında bunlar lüzumlu kurumlardır, istismarcılığı yapılıyor, bunlar kazanç kapısı, bunlar şöhret kapısı olarak kullanılıyor, o işin ayrı tarafıdır. Ama bunlar aslında lüzumlu olan kurumlardır. Ama bütün bunların yeni bir sistem içinde hizmet sahaları, sorumlulukları ve kurumları ne olacaktır? Bütün bunların cevabını veren ve bir bütünlük arz eden şekilde yeryüzünde ve insanlık tarihinde ilk defa Rahmetli Erbakan Hocamız bir sistem hazırlattı, bunun adı da Adil Düzen Projeleri olmaktadır. Milli Çözüm ise bunun noksanlarını tamamlayıp kitaplaştırmış, İngilizce, Rusça ve Arapça baskılarını yaptırıp ilim erbabına ve devlet adamlarına dağıtmıştır Elhamdülillah.

Efendim, Adil Düzen Projelerinin eksigi yok mu? Ne demek, elbette noksanı vardır, yanlışı vardır. Amma şu anda elde olan bütün bu gerçeklere uygun hazırlanan ilmi bir sistem hazırlığıdır. Ey ilim ehli, çıkın ortaya; deyin ki: “Adil Düzen Projelerinin şu, şu, şu kısımları nokсандır, tamamlanması lazımdır!” Siz tamamlayın, yardımcı olun birlikte tamamlayalım.

“Şu kısımları gereksizdir”

diyebilirsiniz, gösterin birlikte tartışalım, herkes delillerini, belgelerini getirsin, ona göre ortak bir kararda buluşup bu ilmi programları olgunlaştıralım. Bütün ümmete ve insanlık âlemine bir program sunalım. Ancak şu gerçeği unutmayalım. Nedir o?

Kur'an ve Sünnet ölçüleri, Rabbanidir, İlahidir; ama bütün içtihatlar beşeridir.

Şimdi, İmam-ı Azam'ın içtihatları mübarektir. Toplum için o gün de bugün de çok önemli sorunların aşılmasına yardımcı olan fetvalar verilmiştir, içtihatlara gidilmiştir. Ama eğer İmam-ı Azam'ın görüşlerine, fetvalarına, içtihatlarına Rabhani denilirse, hâşâ onlar Kur'an'ın yerine konulmuş demektir. Çünkü onlar beşeridir. Ancak, Marx'ın sistemi de beşeridir, Lenin'in sistemi de beşeridir, Adam Smith'in sistemi de beşeridir. Biz, İmam-ı Azam'ın sistemi beşeridir derken hâşâ, o seviyede göstermek istemiyoruz. Neden? Çünkü Adam Smith'inden Marx'ına kadar onların sistemleri sadece akla, mantığa ve nefsi ihtiyaçlara dayalı beşeri sistem ve kanaatlerdir. İmam-ı Azam'ın sistemi ise Kur'an ve Sünnetin kesin ölçülerini ve ona dayalı olarak aklın ve vicdanın gereklerini ölçü olarak hazırlanmış bir sistemdir. Elbette bunun onlardan, bin kere fazla üstünlük vasfı ve şerefli tarafı vardır. Ama beşeri olmak noktasında elbette beşeridir. İmam-ı Azam Hazretlerinin

Yazar Abdullah AKGÜL
27 Ağustos 2021

İçtihatlarını Rabbani sayarsanız onu kutsamış olursunuz, Kur'an yerine koymuş olursunuz, hâşâ. Değişmez, başkalaşmaz gibi bir algı oluştursunuz ki bu yanlıştır.

Biz bir ara Kahire'deyken, İmam-ı Şafi'nin makamının ziyaretine gittik. İmam-ı Şafi Hazretleri uzun zaman Bağdat'ta kalmıştır. Onun çok meşhur kitabı vardır. Oysa, İmam-ı Azam Hazretlerinin, kendi sağlığında yazdığı kitap yoktur. Sadece, "Fıkhi Ekber" diye bir risalesi vardır ki, onun dışında, Ona ait fetvaların toplanması talebeleri tarafından yapılmıştır. Ama İmam-ı Şafi'nin bizzat yazdığı kitapları vardır, tefsiri vardır, tarih kitabı vardır. Ancak Onun en meşhur kitaplarından birisi

"El Ümm"

dür. Ana Kaynak, Ana Kitap manasındadır. İmam-ı Şafi Hazretleri, Bağdat'tan geliyor Kahire'ye. O güne kadar farklı konularda verdiği fetvaların, verdiği içtihatların en az %40'ını değiştiriyor. Ve şöyle bir vasiyeti vardır:

"Benim Bağdat'ta verdiğim ama Kahire'de iken gelip vazgeçtiğim içtihatlarımı, fetvalarımı hâlâ benim fetvam gibi yazanlara hakkımı helal etmiyorum!"

Ben buradan nereye gelmek istiyorum? Kendi sağlığında, kendi kısa hayatı boyunca bile İmam-ı Şafi gibi çok büyük bir allâme, bir müçtehit zat, bir mezhep imamı, sadece bir ülke ve iklim değişikliği yaşamıştır. Bağdat'tan Kahire'ye taşınmış, farklı ulema ile tanışmış ve tartışmıştır. Bağdat iklimi, oranın eğitimi, bilgi birikimi ve bakış açısı seviyesiyle Kahire'nin seviyesi farklıdır. Kahire'ye geliyor, başka münazaralarda bulunuyor ve görüşlerinin %40'ını değiştiriyor. Yahu, kendi sağlığında bile bir İmam-ı Şafi kendi görüşlerinin, fetvalarının %40'ını değiştiriyorsa, aradan 1000 sene geçmesine rağmen hâlâ

"İmam-ı Şafi'nin fetvası değişmez"

demek nasıl bir mantıktır ve hele, efendim, bir ilim adamı, ismini vermeyeyim şimdi, çok hayırlı, yararlı, başarılı çalışmaları da olan bir zattır, ama tutmuş, kitabının birinde fetva olarak yazmış:

"9 yaşında kız çocuğu evlenebilir!"

Evet, çok farklı konularda doğru, hayırlı gayretler göstermiş ve ümmete, ilme hizmet etmiş bir insan da olsa bu kanaati yanlıştır. Bu fasit fetvasına itibar edilmez, bu ölçü alınmaz. Siz bir de kalkar da sanki bütün bunları sahiplenmek ehl-i sünnet olmanın şartıymış gibi,

"Biz ehl-i sünnetiz. Bak, ehl-i sünnet fetvalarına karşı çıkılıyor"

derseniz, ya sen bilerek bilmeyerek böyle ehl-i sünnet düşüncesini yozlaştırmak istiyorsun, ya da cehaletini gizlemeye çalışıyorsun... Yahu, bunların çoğuna sorduk, karşı karşıya konuştuk:

"Ey arkadaş, gel bakalım. Senin 9 yaşında, 6 yaşında kızın var mı?" "Var"

Normal, 18 yaşında ve yukarı yaşta bir kız çocuğun için, eğitimini tamamlamış, tahsilini tamamlamış, evlenme çağına ulaşmış, Kur'an'da belirtilen RÜŞD olgunluğuna varmış bir kız çocuğunuzu, gelin almak üzere istemeye gelenlere, beğenmesen ve rıza göstermesen dahi, onlara misafir diye hürmet edersin. Niye?

"Bizi adam yerine koymuş, ailemizi kendilerine münasip bulmuş, kızımız da evlenme çağında zaten, kendi oğlu için yakınları için istemek üzere teşrif buyurmuş."

der teşekkür edersin, hürmet edersin, çayını kahvesini ikram eder gönderirsin. Ama

hepinizin vicdanına sesleniyorum, ey Müslüman Türk halkı, bu taklitçi, bu kafasını çağlar öncesine kiraya vermiş ve buna da ehl-i sünnet kılıfı geçirmiş zavallılara aldanmayın diye söylüyorum! 6, 9 veya 11 yaşındaki kız çocuğunuzu veya bacınızı istemeye gelseler, yav en azından, adamlara hakaret etmezseniz bile münasip şekilde kovarsınız, öyle mi? Çünkü bu davranış fitrata aykırıdır. Çünkü 6 yaşında, 9 yaşında, 11 yaşında, 12 yaşında kız çocuğu fitraten evlilik çağına gelmiş sayılmamaktadır. Bunlar mel'anelerine mazeret olsun diye böyle şeyler de uyduruyorlar: Neymiş efendim:

"Hazreti Peygamber Efendimiz, 6 yaşındaki Hz. Aişe ile nişanlanmışmış, 9 yaşında evlenmişmiş..."

Ta 25 sene evvel bu konuda yazılar, kitaplar yazdık. Bu konuyu detaylarıyla, tarihi belgeleriyle anlattık, gerçekçi kaynakları ortaya çıkardık. Bizden sonra bazı ucuz kahramanlar bunu alıp kullanmaya başladılar. Tekrar hatırlatıyorum: Hz. Aişe validemiz, Peygamberimizle evlendiği zaman 18 yaşındaydı. Çünkü Hz. Peygamberimizin kızı Hz. Fatıma'yla aynı dönemde, aynı mevsim içinde doğduklarına dair yüzlerce şahit vardır. Vefat ettiği zamanki yaşları ve yaşadıkları ortadadır. Hepsine ortaklaşa baktığımız zaman, daha başka tarihi belgeleri hesaba kattığımız zaman, Hz. Aişe Validemizin evlendiğinde 18 yaşında olduğu anlaşılmaktadır. Ama bir kısım çevreler, maalesef, o günkü ya Sultanlarının, ya da şehvet düşkünü bazı insanların keyfine hizmet için,

"6 yaşında, 9 yaşında, 10 yaşında kız çocuklarının evlenmesi caizmiş, bunun da örneği Peygamberimizmiş..."

demekten sakınmamışlardır; ve tabi bu içtihat ve kanaatlerinde yanılmışlardır. Yahu sen kendi kız çocuğunu 6 yaşında istemeye gelen birini evinden kovuyorsun da, peki Allah senden daha mı gayretsiz be zalim? Hz. Peygamber senden daha mı merhametsiz ki, güya Allah'la Peygamber bu çarpıklığa müsaade ediyor, ama senin vicdanın müsaade etmiyor be gafil!..

"İslam fıtrat dinidir"

demek normal ve doğal olan, Müslüman olsun olmasın, insanın tabiatına, fıtratına, yapısına, yaratılışına uygun bulunan şey demektir. İslam, insanın yapısına, tabiatına, yaratılışına uygun olan dindir. Talak Suresi'nin 4. Ayeti, Estaizu Billah:

"Vellaiy yeisne minelmehiydi min nisaikum inirtebtum fe'iddetuhunne selasetu eşhurin" ila ahiril aye. Ayette:

"Yaşlılık sebebiyle kadınlarınızdan artık adetten kesilmiş, yani menopoza girmiş veya ameliyatla aybaşı özelliğini yitirmiş olan, evlenme çağına geldiği halde tıbbi nedenlerle, fitri, doğuştan gelen bazı engellerle adet görmemiş olanların iddet, bekleme süreleri eğer bu kadar şüpheye düşerseniz biliniz ki üç aydır!"

diyor Kur'an. Bunu nasıl tevil etmişler biliyor musunuz?

"Hâlâ adet görmeye başlamayan yaştaki çocuklar da evlenebilir"

miş şeklinde yorumlar uydurulmuş... Ve maalesef tefsirlerin, meallerin tamamına yakınında bu yanlış tekrarlanmış... Bunu da sözde birçok hoca takımı kendine rehber yapmış. Oysa Nisa Suresinin 6. Ayeti, "Kızlar için nikâh ve evlenme çağı hususunda, buluşa ermek ve ergenliğe yetişmek dışında bir şartını daha koşuyor. Nedir o? Rüşd..." Yani akli, bedeni olarak kârını-zararını anlayacak ve koruyacak çağa gelmek ki, bizzat Osmanlı'nın son ulemasından, Cumhuriyet döneminde de Atatürk'ün tavsiyesiyle, mükemmel bir tefsir ve meal-i kerim yazan Elmalılı Hamdi Yazır Hoca Efendi, O bile bu ayetlerin izahında 18 yaşını bizzat vurguluyor. Demin söyledim: Hz. Peygamber'in Hz. Aişe ile evlenme çağı 18'dir. Hatta bunu 19'a, 20'ye çıkaranlar var, 17'ye düşürenler de

Yazar Abdullah AKGÜL
27 Ağustos 2021

var. Ama gel gör ki hâlâ kendi vicdanlarının yanaşmadığı şeyi Peygamber Efendimize yakıştıranlar çıkıyor...

Kardeşlerim, artık İslam âlimleri Dinimizi bir istismar aracı, bir geçim kaynağı, bir şöhret vasıtası olmaktan çıkarıp, gerçekten, sadece Müslümanların değil, bütün insanların örnek alacağı önce bir anayasa taslağı ortaya koymalıdır. Doğruları esas alacak, yanlışlardan uzak kalacak bir anayasa yapmalıdırlar. Bu hususta herkes diyebilir: *“Hocam, doğruları ve yanlışları nereden bileceğiz?”*

Herkese göre bu doğru-yanlış farklı kıstaslara, ölçülere dayanabilir. Hiç kimsenin itiraz edemeyeceği ölçüler ortaya koyuyoruz. 1) Akliselim, 2) Müspet ilim, öyle bilim diye uydurma faraziye ve nazariyeler değil ha! Bakınız, H

2

O= 2 hidrojen 1 oksijen ne olur? Su olur. 10 bin sene, 100 bin sene önce de suydur, 100 bin sene sonra da su olur. Uzayda da bu karışım su olur, yerin altında da su olur. Müspet ilim, kesinleşmiş ilim demektir. Faraziyeler ve nazariyeler ise “varsayım” dedikleri uydurma şeylerdir. 3) Tarihi birikim ve deneyim. Tarih önemli bir bilgi kaynağıdır. Hangi toplum, hangi âdetlere, hangi hükümlere, hangi sistemlere uymuş, hangi hareketlere bulaşmış, sonucu ne olmuş? Bu da bir ibret dersidir, ilimdir. 4) Vicdani tatmin, demin söyledik:

“İslam, fıtrat dinidir.”

Efendimiz ne buyuruyor?

“Müftüler fetva verseler de, siz fetvayı vicdanınızdan alın!”

hatırladınız mı? Yaa. Yani fıtratınız, bozulmamış vicdanınız size doğruyu gösterir. 5) İlahi din. Kur'an-ı Kerim ve Hadis-i Şerifler. Herhangi bir şey, bu beş ölçüye göre, ittifakla; yararlı, hayırlı, gerekli, güzel bulunuyorsa biz ona

“doğru”

diyoruz. Herhangi bir şey, bu beş ölçüye göre, ittifakla; zararlı, kötü, çirkin bulunuyorsa, biz ona da

“yanlış”

diyoruz. Bu beş ölçüden, akliselim, müspet ilim, tarihi tecrübe ve birikim, vicdani tatmin ve İlahi Din, bu beşinin birden kötü ve zararlı bulduğu şey elbette “yanlıştır”. Bir örnek olarak içkiyi ve uyuşturucu şeyleri ele alalım: Akli ve vicdani olan ne der?

“Yav arkadaş, komşularımdan, akrabalarımdan içkiye, uyuşturucuya müptela olmuş insanların ne hallere düştüklerini; hapishanelerin, tımarhanelerin, hastanelerin büyük çoğunluğunun içki belasından, uyuşturucu belasından doluverdiklerini görüyorum ve acıyorum.”

Peki akliselim ne der?

“İçki, uyuşturucu yanlıştır.”

İstanbul Üniversitesi'nden bir Hoca Efendi anlatmışlardı. Başka arkadaşlardan dinlemiştik: “Bir sınıfta bir ders verirken, yakındaki kasaptan iki tane ciğer getiriyor. Yeni kesilmiş tosun ciğeri... Herkesin huzurunda, iki tane genci çağırıyor. Ellerine bir içki şişesi, bir de bu gazlı içeceklerden, şu Coca Cola, bilmem ne cinsi içeceklerden veriyor. Herkesin huzurunda bunları ciğerlerin üzerine döküyorlar. İki üç dakika geçmeden içki dökülen ciğer kokuşuyor, kabarıyor, pisleşiyor; o gazlı içeceklerden Coca Cola cinsinden

Yazar Abdullah AKGÜL
27 Ağustos 2021

şeyler dökülen ciğer de birkaç dakika içinde çürüyor, şişiyor, sararıyor, bozuluyor. İnsanların nefret edeceği bir hal alıyor. Ancak bu ciğerlere temiz su döküyorlar, hiçbir şey olmuyor, durumu bozulmuyor... Böylece içkinin insandaki tahribat ve zararını anlatmış oluyor. Yani içkiyi akıl kabul etmiyor, peki müspet ilime, tıp bilimine, sosyal bilimlere soralım;

“Aman, aman, içkiden uzak durun!”

diyor değil mi? Yeşilay dernekleri kurmuşlar, bilmem neler yapmışlar:

“İçkiden, sigaradan, uyuşturucudan uzak durun!”

İlme de ters düşüyor. Peki, tarihe soralım:

“İçkiye, uyuşturucuya müptela olmuş toplumların sonu ne olmuş?” “Rezalet, sefalet ve felakete uğramışlar” diye yanıtıyor. Ahlâki yozlaşmalar, siyasi çatışmalar ve sosyal tufanlarla yıkıldıklarını yazıyor. Peki, Kur’an’a soralım?

Aynı cevapları veriyor ve uyarıyor. Öyleyse içki yanlıştır. Niye? Çünkü akla göre yanlıştır, bilime göre yanlıştır, tarihi tecrübeye göre yanlıştır, vicdana göre yanlıştır, İslam’a göre yanlıştır. Şimdi aynı kıstaslara kumarı soralım? Aynı cevabı alacaksınız; yanlıştır! Fuhşu soralım? Aynı cevabı alacaksınız: Bunlar yanlıştır, yakışsızdır, zararlıdır, kötü ve ürkütücü sonuçlara yol açmaktadır!.. Bunun yanına şöyle bir fikir ortaya koyalım:

“Hangi dinden, hangi görüşten, hangi mezhepten, hangi kavimden olursa olsun, bütün insanların; can, mal ve namus emniyeti, din ve düşünce hürriyeti kutsaldır ve korunmalıdır, bunlara saygı duyulmalıdır, sahip çıkılmalıdır.”

Gerçeğini ve gereğini akla soralım? Yanıt, doğru bir düşüncedir... Bilime soralım? Doğru bir tespittir... Tarihe soralım? İnsan haklarına saygı duyan devletler ve medeniyetler topluma neler sunmuş? Buna aykırı davrananların sonu ne olmuş? Bize söyleyecektir... İslam’a soralım? Evet, bu fikir doğru ve yararlı bir prensiptir!..” Öyleyse, her dinden, her görüşten, her kavimden herkesin, can, mal ve namus emniyetini, din ve düşünce hürriyetini koruyacak olan bir düzen Hak’tır, hayırlıdır, lazımdır.

İşte bunlara dayanarak hazırladığımız bir örnek vardır, Adil Düzen’dir. Hamdolsun, 6 dile çevirdik. Dünyanın bütün liderlerine, ilim erbabına gönderdik. Demin de hatırlattım, tekrar ediyorum: Adil Düzen Projeleri, hiç noksanı, yanlışı bulunmayan bir sistem değildir. Ama bu ölçülere dayanarak hazırlanmış tek ve orijinal bir sistemdir. Ey ilim ehli, gelin eksiklerini tamamlayalım. Yanlışlarını birlikte ayıklayalım, noksanlarını olgunlaştıralım; hep birlikte, siz de sevabına ortak olun, o ki kahraman bir Başbakanımız da var, dindar bir iktidarımız da var, o ki 21. Yüzyılın siyasi müceddidi saydığınız bir Cumhurbaşkanımız da var, haydi gelin bunları yetkililere sunalım ve uygulayalım. Ne diye bekliyorsunuz?

Bu konuda Bediüzzaman ne güzel buyurmaktadır:

“... Hakikat, ışık saçan fitil veya elektrik teli konumundadır. İctihat ise o ışığın ziyasını artıran ve yansıtan cam fanus veya ampul makamındadır. Evet iman muhabbeti ve İslam

Yazar Abdullah AKGÜL
27 Ağustos 2021

---

zihniyeti KALP'te ve vicdandadır; içtihat zekâveti ve feraseti ise akılda ve ilmi dimağdadır; bunları dilde ve taklitçilikte aramak boşunadır.”[1]

“Tenbih: Mükerrerem yaratılan insan, fıtratının cevheri ve gereği olarak; daima Hakkı bulmak ve sahip çıkmak ve her halükârda hakikati aramak arzusunda ve amacındadır. Ancak, bazen Hakkı ararken, farkında olmadan bâtil ve bozuk fikirlere rastlamakta ve bunları Hak ve Hayır sanarak sahip çıkmaktadır.”[2]

Ancak Cenab-ı Hak; o kulun safiyet ve samimiyetine merhameten, iyi niyet ve istikametine istinaden onu bu hatasından ve vartasından, kendi inayet ve hidayetiyle kurtarıp Hakka ve doğru yola ulaştıracaktır, saplandığı bâtil ve bozuk zanlarından kurtaracaktır.

Yeri gelmişken önemli bir hatırlatma daha yapmamız lazımdır: İslami ilim kapsamında ve özellikle İÇTİHAT konusunda, öyle her kitap, yazı, TV programı veya internet kaydının “KAYNAK” sayılması yanlıştır. Çünkü

nakli ve akli delil

dışında

“kaynak”

bulunmamaktadır. Hatta İmam-ı Azam'a göre

akli deliller

bile müstakil kaynak olmayıp, bunlar

Kitap ve Sünnete

bağlıdır.

Bu hususta Bediüzzaman Said Nursi:

“Kur'an ve İslam; elbette akli bürhanlara dayanır ve bütün hükümlerini akla ispatlatır”

buyurmaktadır. (Kur'an, bürhan-ı akli'ye istinat eder ve bütün hükümlerini akla tespit ettirir.)[3]

Çünkü Kaynak; temel ve genel delil ve dayanak anlamındadır. Diğer bütün eserler-kitaplar ise; kaynak değil; içtihat ve kanaat sonucu elde edilen bilgilerin ve rivayetlerin aktarıldığı “araçlar” konumundadır. Evet Kaynak: Akıl ve nakildir. Diğer eserler, dergiler, siteler “Kaynak” değil “Araç”tır.

Alet ilimleri: “Şu alet şu işe yaramaktadır. Bu aletten şu şu eserler yapılmıştır” anlamındaki bilgi edinme yöntemleri olmaktadır.

İyi de bu aletleri kullanarak bu çağda bizim ihtiyaç duyduğumuz şeylerin artık hazırlanması lazımdır, bu temel ve acil bir ihtiyaçtır.

Nakli deliller: Sarih ayetler ve sahih Sünnet (hadisleri) kapsamaktadır.

Akli deliller: Kıyas, örf, içtihat ve “*Nakil; akla göre tevil edilir.*” prensibi külli kaide sayılmıştır.

---

[1] Bak: Bediüzzaman, Muhakemat, 1. Makale, 8. Mesele, Beşinci bela, Konstantiniyye Matbaa-i Ebuzziya 1327 (1911)

[2] Bak: Muhakemat, Unsurül Akide-Birinci Maksat, sh:110 a.g.e.

[3] Bak: Hutbe-i Şamiye – Sh. 33